

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

Broj:
Sarajevo, _____.____.2024. godine

Na osnovu člana 31. stav (1) tačka b) i člana 77. stav (1) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 7/23), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na ___. sjednici održanoj dana _____.2024. godine, primilo je k znanju

Informaciju o aktivnostima Informativnog centra Sarajevo u 2024. godini

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
Tel.: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNIK

**Informacija
o aktivnostima Informativnog centra Sarajevo u 2024. godini**

Predlagač: Gradonačelnik
Obradivač: Informativni centar Sarajevo

Sarajevo, decembar 2024. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
Tel.: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

1. UVOD

U skladu sa Odlukom o organizaciji i djelokrugu organa uprave grada Sarajeva, Gradska služba za poslove Informacionog centra vrši sljedeće poslove:

- Predlaže i priprema propise i druge akte iz nadležnosti službe koje donosi Gradsko vijeće i gradonačelnica;
- prati stanje zakonske regulative u oblasti za koju je osnovana; informira javnost o pitanjima ratnih zločina, uspostavlja snažne vanjske komponente, uključujući: komponentu tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću organiziranjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja; komponentu podrške pravnim profesionalcima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u Bosni i Hercegovini;
- izložbenu komponentu- prikaz rada Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu: MKSJ) i sudova u Bosni i Hercegovini na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina; izrađuje razne propise i druge odluke iz svoje nadležnosti;
- sarađuje sa sredstvima informiranja po svim pitanjima aktivnosti Informacionog centra;
- priprema i organizira poslove vezane za uključivanje Grada u dostupne programe tehničko-finansijske pomoći, u saradnji sa specijalistima MKSJ i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ;
- obezbeđuje održavanje i nesmetano funkcioniranje sistema; stara se o ispravnosti i funkcioniranju instalirane računarske, programske, komunikacione i druge prateće opreme u Informacionom centru; pruža stručno-tehničku pomoć korisnicima baze podataka, rješava softverske i mrežne probleme; održava WEB stranicu Službe;
- daje primjedbe, mišljenja, prijedloge i sugestije prilikom izrade akata koji se odnose na oblast koja obuhvata djelokrug rada službe, a koje donose organi Kantona Sarajevo i Federacije BiH; vrši i druge poslove za koje je osnovana kao i poslove koje joj u zadatku stavi gradonačelnica.

Veći dio aktivnosti Službe odnosi se na poslove razvoja mandata Informativnog centra o Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) Sarajevo koji je službeno počeo sa radom 23. maja 2018. godine.

Informativni centar o MKSJ Sarajevo nastao je na temelju potpisanih Memorandum o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, a Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na citirani memorandum „(Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 50/16). Informativni centar o MKSJ Sarajevo sa sjedištem u Vijećnici zvanično je počeo sa radom 23.05.2018. godine. Mandat Informativnog centra se sastoji u tome da pruži javnosti ažuran, direkstan i siguran elektronski pristup svim javno dostupnim spisima Tribunala i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ, kao i da obavlja poslove informiranja javnosti o pitanjima ratnih zločina, doprinoseći tako procesu tranzicione pravde i jačanju vladavine prava u BiH i regiji uspostavljanjem snažne outreach komponente, uključujući: komponentu tranzicione pravde – organiziranjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja, komponentu podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u BiH- kroz aktivnosti na izgradnji njihovih kapaciteta i izložbenu komponentu- prikaz rada MKSJ i sudova u BiH na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina. Poslovi Centra (mandat) je stavljen u djelokrug Gradske službe za poslove Informativnog centra o MKSJ Sarajevo temeljem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta organa uprave Grada Sarajeva, broj 01/04-3834/21 od dana 12.07.2021. godine, a na koji je Gradsko vijeće Grada Sarajeva na Drugoj sjednici održanoj dana 02.06.2021. godine dalo saglasnost svojom Odlukom o davanju

saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta organa uprave Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 24/21).

Informativni centar o MKSJ Sarajevo je prvi centar ove vrste u regiji koji istovremeno razvija sve komponente svog mandata i koji je za godinu i pol dana svoga djelovanja kapacitirao svoje resurse (prostor, tehnika) i proveo niz aktivnosti koje su imale za cilj afirmaciju svih komponenti njegovog mandata. Između ostalog, Centar je u cijelosti omogućio online pristup dostupnoj arhivskoj građi MKSJ, ugostio je do njegovog otvaranja do danas ugostio preko hiljadu (1.000) domaćih i stranih studenata, istraživača i učenika, uspostavio nekoliko značajnih saradnji sa akademском zajednicom, pravosuđem i relevantnim udruženjima, održao nekoliko međunarodnih konferencija, te omogućio da dio njegovog sadržaja bude i originalna sudnica Tribunala koja je dopremljena iz Haga i koju svakodnevno obilaze i turisti našeg grada i tako se upoznaju i sa novijom historijom naših prostora na temelju činjenica koje je utvrdio Tribunal u svojim pravosnažnim presudama.

U cilju boljeg vizibiliteta i rada Informativnog centra, gdje bi se dodatno ojačala akademska komponenta i saradnja sa univerzitetima gdje bi se ojačalo istraživanje o sukobima na području bivše Jugoslavije, gdje bi magistri i doktoranti koristili bazu MRMKS i pisali istraživačke radeve na teme holokausta i genocida, međunarodnog humanitarnog i krivičnog prava te bi se na taj način studenti zainteresirali da centar i njegove postojeće resurse koriste u istraživačku svrhu. S tim u vezi, Gradska vijeće je na 19. sjednici održanoj dana 05.10.2022. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o organizaciji i djelokrugu organa uprave Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 24/21 i 16/22). Ovom odlukom osnivaju se i organiziraju organi uprave, kao jedinstveni gradski organ uprave u kojem djeluju gradske službe za upravu i upravne organizacije, kao gradski organi uprave (u daljem tekstu: Gradska uprava), utvrđuje njihov djelokrug, rukovođenje i uređuje druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Ovakva Gradska upravna organizacija realizira se u cilju obavljanja stručnih poslova koji pretežno zahtijevaju primjenu stručnih i naučnih metoda i sa njima povezanih upravnih poslova, te se u tu svrhu osniva gradska upravna organizacija u sastavu organa uprave- Informativni centar Sarajevo.

■ AKTIVNOSTI INFORMATIVNOG CENTRA SARAJEVO

Organizacione aktivnosti

S ciljem kapacitiranja Informativnog centra MKSJ u Vijećnici realizirane su aktivnosti:

- opremanja prostora namještajem (dijelom iz donacije, dijelom iz budžetskih sredstava), kompjuterskom opremom (donacija Općine Centar),
- uvoz i montaža originalne sudnice MKSJ broj 2 koja je dopremljena iz sjedišta MKSJ, Den Haag, Kraljevina Nizozemska (Sarajevo je prvi grad, nakon Nürnberga, koji ima originalnu sudnicu jednog međunarodnog suda u kojoj se sudilo osobama optuženim za ratne zločine).
- navedena sudnica je sa svim postojećim izložbenim komponentama i mobilijarom izmještena u veću prostoriju u Vijećnici s ciljem dodatnog opremanja i obogaćivanja sadržaja.
- priprema i postavka dvije pokazne ploče na ulazu u Informativni centar kao i vizuala fototapete u prostorijama Informativnog centra, te postavka stalne izložbe *Opsada Sarajeva kroz presude MKSJ*.
- Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) donirao je Informativnom centru o MKSJ ovjerene kopije javno dostupnih presuda koje su izrekli MKSJ i Mehanizam. Ove kopije dostavljene su na engleskom i BHS jeziku. Uz kopije, Centru je dostavljena i zbirka knjiga i publikacija koje se odnose na sukobe u bivšoj Jugoslaviji i međunarodno i humanitarno pravo, kao i kolekcija materijala namijenjenog

javnom informirajući Outreach programa MKSJ-a. Bogata literatura i presude planirane su smještene u biblioteci Centra u Vijećnici. Otvaranje biblioteke i nabavka prvočitnog namještaja i polica za biblioteku i čitaonicu je finansirana od strane Direktora Programa vladavine prava za Jugoistočnu Europu Fondacije Konrad Adenauer, g. Hartmut Ranka. Informativni centar MKSJ Sarajevo zvanično je počeo s radom 23. maja 2018. godine, ceremonijom otvaranja kojoj je prisustvovala visoka delegacija Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (u dalnjem tekstu Mehanizam), koji je pravni sljednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

Zajedničkim presijecanjem vrpce Informativni centar MKSJ zvanično su otvorili bivši gradonačelnik Sarajeva, sudija i bivši predsjednik MKSJ Fausto Pocar i šefica kabineta predsjednika Mehanizma, gđa Gabrielle McIntyre.

- Ceremoniji otvaranja prisustvovali su i predstavnici izvršne, zakonodavne i sudske vlasti u BiH, međunarodne zajednice, udruženja žrtava ratnih zločina, predstavnici akademske zajednice, nevladinih organizacija, kao i predstavnici medija.

1.1. Normativne aktivnosti i uspostavljene saradnje

Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na Izmjenu i dopunu br. 1. Memoranduma o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, broj: 01-GV-02-426/18 od 25.04.2018. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 22/18).

Naime, nakon zatvaranja MKSJ-a 31. decembra 2017. godine, sva prava i obaveze MKSJ preuzima Međunarodni rezidualni mehanizam Ujedinjenih Nacija za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam), počevši od 1. januara 2018. godine, te je bilo neophodno donijeti navedenu Odluku.

U skladu s mandatom Informativnog centra MKSJ, a u cilju podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu u aktivnostima na izgradnji kapaciteta usmjerene ka pravnim stručnjacima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u Bosni i Hercegovini, pripremljeni i potpisani su sljedeći dokumenti:

- *Memorandum o saradnji između Centra za postkonfliktna istraživanja i Grada Sarajeva, mart 2018. godine*
- *Memorandum o saradnji u cilju realizacije aktivnosti iz platforme za mir potpisani između Grada Sarajeva i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, avgust 2018. godine*
- *Memorandum o saradnji između Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Grada Sarajeva mart 2019. godine*
- *Memorandum o saradnji između Suda BiH i Grada Sarajeva, mart 2019. godine*
- *Memorandum o saradnji Grad Sarajevo i Fondacija Konrad Adenauer Stiftung-Predstavništvo u BiH, januar 2020. godine*
- *Memorandum o saradnji između Grada Sarajeva i Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995 godine Srebrenica, juni 2020. godine*
- *Odluka o Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 41/2), 29.09.2021. godine*
- *Odluka o davanju saglasnosti na program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. za 2024. godinu, septembar 2023. godine*
- *Odluka o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici, („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08), 01.06.2022. godine*
- *Odluka o davanju saglasnosti na program aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici za 2024. godinu, septembar 2023. godine*

- *Odluka o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, decembar 2022. godine*
  - *Odluka o davanju saglasnosti na program aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na zločine protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, mart 2023. godine*
  - *Odluka o davanju saglasnosti gradonačelnici Grada Sarajeva za potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Grada Sarajeva i Auschwitz Instituta za prevenciju genocida i masovnih zločina, decembar 2022. godine*
  - *Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o poklonu fotografija autora Muhameda Mujkića masovne grobnice u Bosni i Hercegovini, decembar 2023. godine*
-
- **AKTIVNOSTI INFORMATIVNOG CENTRA U PERIODU OD 01.01.2024.-31.12.2024. GODINE**

Događaji koji su planirani kalendarom obilježavanja i programom rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva u sklopu mandata Informativnog centra Sarajeva. Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. broj: 01-GV-02-1132/21 od 29.09.2021. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 41/21).

Ovom Odlukom utvrđuje se 5. april kao Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. i propisuje način njegovog obilježavanja. Cilj obilježavanja opsade Sarajeva je da se na prigodan i dostojanstven način obilježi najduža opsada jednog glavnog grada u savremenoj historiji ratovanja, patnje, hrabrosti i herojskog otpora stanovnika i branilaca Sarajeva.

Ovom Odlukom daje se saglasnost na Program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992. – 1995. za 2025. godinu. Ovlašćuje se gradonačelnica Grada Sarajeva da za potrebe realizacije Programa formira Organizacioni odbor, kao i da preduzima sve ostale aktivnosti potrebne za njegovu uspješnu realizaciju.

Program aktivnosti obilježavanja opsade Sarajeva za 2025. godinu će podrazumijevati prikazivanje dokumentarnog filma „Pofalička bitka-grom u zoru“, autora Avde Huseinovića. Film tematski obrađuje historijski događaj herojskog otpora Armije BIH u odbrani glavnog grada i njenih građana, koja se odigrala 16. maja 1992. godine, te je spriječila presijecanje glavnog grada Sarajeva na dva dijela, tada strateški planiranog od strane agresora, tek osnovane vojske VRS-a. Ovo je jedna od važnijih bitaka koja se odigrala u opsadnom Sarajevu i ključna je za egzistenciju opstanka glavnog grada i njenih stanovnika. Shodno mandatu i okviru djelovanja Informativnog centra Sarajevo, program obilježavanja opsade Sarajeva, u potpunosti treba da odražava sjećanje na stradale žrtve rata te da na prigodan i dostojanstven način obilježava najdužu opsadu jednog glavnog grada u savremenoj historiji ratovanja, kao i patnju, hrabrost i herojski otpor stanovnika i branjoca Sarajeva u opsadi. Ovaj film upravo opisuje ključne događaje u odbrani glavnog grada, koje su izveli policijski pripadnici odreda pofaličke i velešićke policije iz Novog Sarajeva te odreda Buća Potok, te na taj način obezbijedili uvjete za napredovanje Armije BIH u pravcu Žuči, sjeverno od Sarajeva te spriječili prodiranje agresora u grad. Film također sadržava izrečene presude vojnom i političkom rukovodstvu VRS-a, tokom kampanje granatiranja i snajperisanja civila i glavnog grada tokom opsade Sarajeva, te na taj način promovira rad i nasljeđe MKSJ/MRMKS-a.

U 2025. godini bit će 30. godišnjica od genocida u Srebrenici- Grad Sarajevo putem Informativnog centra će pripremiti prigodan Program obilježavanja na ovaku važnu obljetnicu obilježavanja genocida dajući potporu i podršku udruženjima žrtava i svjedoka genocida,

kolektivnoj memorijalizaciji putem spomen obilježja i edukacije mladih ljudi kroz radionice. Program počinje radionicom- „Suočavanje s prošlošću za izgradnju mirnije budućnosti“. Ovo je radionica u kojoj će učešće uzeti pored autorice projekta Aida Šahović i Udruženja Što te nema, mlađi ljudi srednjoškolci koji će krenuti iz Historijskog muzeja Sarajevo, obići spomenike kulture sjećanja Grada Sarajeva te se potom uputiti na edukaciju u Informativni centar Sarajevo u Vijećnici. Edukativni program za mlađe će trajati dva dana. Zatim 3. jula prikazuje se ponovno dok. film „*Što te nema*“ u režiji Mirka Pincellija u Kinu Meting Point. Projekcija ovog dok filma je bila dio takmičarskog programa ovogodišnjem SFF. Dokumentarni film "Što te nema" prati povratak kući umjetnice Aide Šehović i njenog participativnog, nomadskog spomenika genocidu u Srebrenici. Nakon petnaest godina putovanja svijetom, spomenik konačno dolazi na svoje konačno odredište, a preživjeli se okupljaju na mjestu stradanja kako bi u hiljade fildžana nasuli kafu u znak sjećanja na žrtve. Dok kolektivno tuguju, bolna pitanja i dalje odjekuju: Šta znači „nikad više“ u svijetu u kojem počinitelji ostaju nekažnjeni? Kako umjetnost i empatija mogu pomoći u ispunjavanju praznine koju za sobom ostavljaju neizmjerni gubitak i trauma?“.

03. jula navedeni program se zaokružuje kolektivnim participiranjem spomenika „*Što te nema*“ u kome će učešće uzeti srednjoškolci i studenti gdje će preko puta Vijećnice na Trgu brigade policije svi zajedno kreirati privremeni monumentalni spomenik od **8372 prikupljena fildžana** koja su **pripadala porodicama žrtava**. **Ovaj kolektivni rad će kroz vizualne i edukativne aktivnosti povezati mlađe ljude, kako bi se stvorilo međugeneracijsko sjećanje na genocid i njegovu prevenciju**.

Zatim 07. jula 2024. godine – „Otvaranje izložbe pod nazivom „Majke/Mothers“, novozelandske umjetnice Nour Hassan. Grad Sarajevo u saradnji sa Centrom za postkonfliktna istraživanja, Udruženjem „Pokret majki enklava Srebrenica i Žepa“ i Javnim preduzećem Sarajevo će u sklopu obilježavanja 30. godišnjice od genocida u Srebrenici otvoriti izložbu „Majke/Mothers“ novozelandske umjetnice Nour Hassan. Izložba se sastoji od 20 priča/portreta najistaknutijih majki Srebrenice, uključujući i nekoliko portreta žena koje više nisu među nama. Izložba „Majke/Mothers“ je dio multimedijalne, edukativne i umjetničke inicijative Heroine Srebrenice, koja ima za cilj dokumentirati priče žena koje su preživjele genocid u Srebrenici, njihovu herojsku borbu protiv nekažnjivosti počinitelja i napora da sačuvaju istinu o genocidu. 08. jula, inicijativom Majki Srebrenice bit će upriličena međunarodna konferencija koja će okupiti eminentne stručnjake, pravnike, akademike, čelnike MRMKS-a, svih nivoa vlasti, umjetnike i mlađe ljude.

9. jula, 2025. godine ponovno će biti upriličen performans „Bol Srebrenica je zvijezda padalica“ autorice tekstova Melika Salihbeg Bosnawi i Janje Beč, autorice i glumice projekta Minke Muftić. Performans će biti upriličen na otvorenom ili u nekom od sarajevskih muzeja u zavisnosti od vremenskih uvjeta. Performans je sjećanje i opomena na genocid u Srebrenici koji govori o boli, patnjama Majki Srebrenice i pretrpjelom užasu koji je predstavljen na minimalističkoj sceni kroz ples i izvrsni performans glumaca. U sklopu ove predstave bit će predstavljena i poema posvećena ratu u Gazi. Dužni smo odati počast Majkama Srebrenice i žrtvama genocida ali smo isto tako dužni govoriti o ratu u Gazi i ubijanju nevinih civila i djece koji bi trebali biti zaštićeni međunarodnim humanitarnim pravom tokom oružanih sukoba. Tako da je ova predstava ujedno i glas poruke mira koji se šalje u svijet sa porukom da se rat zaustavi i nevino stradanje civila.

11. juli 2025. godine, dan kada se na simboličan način odaje počast žrtvama i porodicama stradalim u genocidu u Srebrenici, gdje se na dostojanstven način izražava saučešće i suošćenje s porodicama žrtava genocida. 11. jula, Grad Sarajevo simboličnim spuštanjem

zastava na pola koplja, oglašavanjem sirena i spuštanjem cvijeta Srebrenice na sarajevskoj Vijećnici, prisjećat će se žrtava genocida. Na taj dan se u Potočarima organizira ukop posmrtnih ostataka žrtava. Obzirom da se radi o obilježavanju 30. godina od genocida u Srebrenici na 11. juli 2025. godine, planirat će se projekcija 8.372 imena i prezimena ubijenih u genocidu u Srebrenici na fasadi Vijećnice. Upravo radi osjetljivosti događaja na taj dan se neće organizirati programske aktivnosti, već će se šutnjom i odavanjem počasti za sve one koji nisu preživjeli i za kojima se još traga, dati simbolična podrška Memorijalnom centru Potočari i Udruženju „Majke Srebrenice enklava i Žepa“ u vidu navedenih aktivnosti. Obzirom na značaj obilježavanje 30. godišnjice, u sklopu muzeja Informativnog centra Sarajevo, koji se nalazi u mezaninu Vijećnice, na TV ekranu će se puštati audio materijal iz djela *Oratorij „Lamentoso Srebrenici“ (kojeg je komponirao Emir Nuhanović)* sa velikim simfonijskim orkestrom, u produkciji Fondacije za umjetnost i obrazovanje „AMADEUS“. Ova instrumentalna izvedba ostaje trajno zapisana i još jedanput se ovjerava historijski kontekst počinjenog genocida u Srebrenici koji predstavlja trajni dokaz, a nama se ostavlja u amanet da se uvijek sjećamo kao i da nikada ne zaboravimo genocid u Srebrenici.

2.2. Informativne i edukativne aktivnosti

Informativne i edukativne aktivnosti: Centar je uspostavio saradnju sa određenim brojem akademskih ustanova- Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, *Sarajevo School of Science and Technology-SSST* (od strane uposlenika Centra organizira se predavanja za studente o međunarodnom humanitarnom pravu, osnivanju, mandatu, nasljeđu i značaju MKSJ-a), saradnju sa Memorijalnim centrom Potočari-Srebrenica, saradnju sa Sudom BiH (predavanja i obuke za korištenje baza MKSJ za potrebe rada), predavanja, međunarodne konferencije i javne događaje za širu javnost kao npr.: međunarodne ljetne škole, prateće naučne konferencije, okrugli stolovi, edukacije za osnovce i srednjoškolce o radu i mandatu Haškog tribunala.

Saradnja sa relevantnim NVO: Centar institucionalizira saradnju sa udruženjima koja se bave tranzicijskom pravdom, post konfliktnim društвima, udruženjima žrtava i sl.

Saradnja sa sličnim centrima i memorijalima koji njeguju memoriju: Uspostavljena je saradnja sa Memorijalnim centrom Potočari- Srebrenica, i sa Institutom za istraživanje i prevenciju genocida u New Yorku.

Centar je postao i značaj dio turističke ponude grada Sarajeva i objekta Vijećnice. Turistički hot spot.

■ **Premijera filma „Agresija na istinu“ autora Avde Huseinovića. 05. januar., 2024. godine**
Pred velikim odzivom predstavnika svih nivoa vlasti, diplomatskog kora, udruženja boraca i žrtava rata, te predstavnika vjerskih zajednica, u sarajevskoj Vijećnici premijerno je prikazan film. Već decenijama se odgovornost za masakr na pijaci Markale negira i lažira, a zločinci se pokušavaju predstaviti kao žrtve. U filmu autor Avdo Huseinović otkriva na koji način su Vlada Republike Srpske i Srbija milionskim iznosima finansirale projekte negiranja i falsifikovanja historijskih činjenica, za koje postoji pravosnažne presude Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u Hagu i domaćih sudova.

Film „Agresija na istinu“ zasnovan je na utvrđenim historijskim i dokumentiranim činjenicama pomoću kojih su rasvijetljeni zločini počinjeni na području bivše Jugoslavije. Borba za istinom i pravdom je iscrpna i dugotrajna, ali dosežna. Istina i pravda su razlog za multietničku BiH, onakva kakva je uvijek bila, ponos svih nas i istinski susret različitih civilizacija koje Evropu i danas čine posebnom" naglasila je gradonačelnica Sarajeva u svom obraćanju.

Premijera dokumentarnog filma realizirana je uz generalno pokroviteljstvo Grada Sarajeva i Informativnog centra Sarajevo, te je pred svim prisutnim gradonačelnica Benjamina Karić uručila autoru filma zahvalnicu za doprinos očuvanja kulture sjećanja i dokumentacije historijskih relevantnih činjenica koje su ključne za izgradnju održivog mira i vladavine prava.

Premijeri filma prisustvovali su, između ostalih, i načelnici općina Stari Grad i Novo Sarajevo Irfan Čengić i Hasan Tanović, koji su također podržali realizaciju filma rađenog u produkciji Udruženja Pravda.

■ **4. aprila 2024. godine, postavljena je izložba „1425 Dana opsade“ autora Galiba Lihića**

Izložba od 20 slika u tehnici akrila na platnu, postavljena je na štafelajima u svečanom salonu Vijećnice s početkom u 14.00 sati. Postavka je obradivala temu opsade grada Sarajeva, te govorila o načinu preživljavanja ljudi u tom vremenu. Djela su rađena prema motivima fotografija ratnih reportera koji su kroz svoje objektive slali istinu o dešavanjima.

Na otvaranju izložbe u Vijećnici prisutnima se obratila gradonačelnica Sarajeva Benjaminina Karić.

Izložba bh. umjetnika prema riječima gradonačelnice "poput pravog muzeja sjećanja prikazuje dane herojstva građana Sarajeva tokom opsade, njihove svakodnevne borbe za opstanak, njihove tuge i patnje, rane i boli, kao i svakodnevne male životne radosti".

„Nikada kao tada nije bilo toliko ljudskosti, saosjećanja i solidarnosti u ovom gradu“, istaknula je gradonačelnica Karić u svom obraćanju.

Nakon izložbe je premijerno prikazan dokumentarni film „Djeca Sarajeva“ rađen u produkciji Centra za postkonfliktna istraživanja, Pinc medije i predsjednika Udruženja roditelja ubijene djece, Fikreta Grabovice a u koprodukciji Memorijalnog centra Sarajevo.

Otvorenju izložbe pored gradonačelnice Benjamine Karić prisustvovao je i premijer FBiH Nermin Nikšić, Fikret Grabovica predsjednik Udruženja roditelja ubijene djece opkoljenog Sarajeva, majke Srebrenice Munira Subašić te načelnik Općine Novo Sarajevo, Dr. Hasan Tanović. Izložbu je u cijelosti podržala Općina Novo Sarajevo koja već kontinuirano podržava događaje koje organizira Informativni centar Sarajevo koji djeluje u sklopu Grada Sarajeva.

Gostovanja autora Lihića dostupna na stranicama:

<https://www.youtube.com/watch?v=XblPziPZtTg>

<https://www.youtube.com/watch?v=6Z-EccsKTpQ>

■ **05. aprila 2024. godine upriličeno je otvaranje izložbe i prikazivanje dokumentarnog filma pod nazivom Projekat „Umjetnici Sarajeva za slobodnu Bosnu i Hercegovinu, 1992.-1995.“**

Projekat „Umjetnici Sarajeva za slobodnu BiH, 1992.-1995.“ posvećen je likovnom događaju nastalom u prvim mjesecima opsade Sarajeva i fascinantna priča o duhovnom i stvaralačkom otporu na samom početku rata u glavnom gradu BIH. Projekat je nastao u okviru Umjetničke čete Regionalnog štaba TO Sarajeva, koja je formirana tokom ljeta 1992. godine i kroz koju je jednim dijelom artikuliran otpor umjetnika koji su tada djelovali u opsjednutom Sarajevu. Autor ove multimedijalne izložbe je Mirsada Baljić, čiji je privatni arhiv bio osnova za realizaciju čitavog projekta. Arhiv čine brojne fotografije, video materijal i dokumentacija iz tog vremena. U projektu je korišten i privatni arhiv fotografa i video umjetnika Zorana Lešića. Pored fotografija i dokumentacije, u okviru projekta nastao je i dokumentarni film „Izložba 92“ Jasmina Durakovića, koji je i sam bio jedan od aktera u organizaciji izložbe u Kamernom teatru 55. Film je dokumentarno i autentično svjedočanstvo o ovoj izložbi sa nizom do sada neviđenih snimaka iz tog perioda. Dokumentarni film je završen 2023. godine, a projekat se realizira u produkciji neprofitnog Udruženja umjetnika Art Colony iz Sarajeva. U sklopu obilježavanja dokumentarnog filma „Izložba 92“, široj javnosti predstavljena je i dokumentarna izložba fotografija „Umjetnici Sarajeva za slobodnu BiH 1992-1995“.

Riječ je o prvoj kolektivnoj izložbi i dokumentarnom filmu, koji autentično svjedoči o ovom izuzetnom likovnom događaju, nastali u prvoj godini opkoljenog Sarajeva.

„Danas, 32 godine kasnije, podsjeća i opominje na značaj kulture sjećanja i njegovanje iste“, naglasio je zamjenik gradonačelnice Avdić te iskazao zahvalnost i priznanje likovnim

umjetnicima okupljenih oko ovog projekta, sa autorima izložbe i filma, Mirsadom Baljić i Jasminom Durakovićem.

Ovom prilikom autorica Monografije i izložbe Mirsada Baljić je gradonačelnici Sarajeva Benjamina Karić i zamjenici gradonačelnika Grada Milana Anni Scavuzzo, uručila Monografiju Umjetnici Sarajeva za slobodnu BiH.

- **5. aprila, 2024. godine upriličena je umjetnička instalacija „Think Freedom 1425“ autorice Edine Selesković**

Povodom obilježavanja Dana opsade Sarajeva, Think Freedom instalacija predstavila je poruke mira i slobode mlađih ljudi i kreativnost novih generacija Sarajeva. Uz podršku Grada Sarajeva u suradnji sa Informativnim centrom Sarajevo, Muzičkom Akademijom, Super AR horom, Školom glume CKM-a, Pop Rock školom i Manifesto Galerijom upriličena je umjetnička instalacija i performans u Štorskajerovo ulici.

Simbol „Think Freedom“ spojio je prošlost, sadašnjost i budućnost Sarajeva, i poslao poruku o putu ka slobodi koji je grad prošao tokom 1425 dana opsade. Svaka poruka nosila je sa sobom dio historije i borbe građana Sarajeva za slobodu, s pogledom ka boljoj i svjetlijoj budućnosti. Istovremeno je i nadahnuće mlađim ljudima da razmišljaju pozitivno i da budu dio savremene umjetničke scene.

Instalacija je dizajnirana u saradnji sa umjetnicima Manifesto galerije, a kulturno umjetnički performans su obogatili mlađi glumci, hor Super AR, studenti Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu i Pop Rock škola Sarajevo.

Nakon 7. aprila, do kada je predstavljena u Sarajevu, instalacija je nastavila svoje putovanje u ostale evropske zemlje.

- **Sarajevska „Staza sjećanja 11.54“ je upriličena 5. aprila 2024. godine**

Počast svim Sarajkama i Sarajljima ubijenim tokom opsade grada duge 1425 dana.

Od Spomen obilježja ubijenoj djeci opkoljenog Sarajeva 1992.-1995., Ferhadijom i Saračima do Baščaršije, postavljen je zajednički spomenik sjećanja. Projekat je realiziran u saradnji Memorijalnog centra i Grada Sarajeva!

- **Građani u Sarajevu pratili usvajanje Rezolucije o Srebrenici, 23. maj 2024. godine**

Jedan od mandata Centra je informiranje javnosti o pitanjima ratnih zločina, doprinoseći procesu tranzicione pravde i jačanje vladavine prava u BiH i regionu, putem koje se uspostavlja outreach komponenta, organizacijom informativnih javnih događaja kao što je bilo i praćenje usvajanja Rezolucije o Srebrenici, doprinoseći na taj način procesima tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću. Generalna skupština Ujedinjenih nacija (GSUN) usvojila je Rezoluciju o genocidu u Srebrenici, u New Yorku. Za Rezoluciju o genocidu u Srebrenici glasale su 84 države, 19 je bilo protiv, a 68 suzdržanih. U Vijećnici je organizirano javno praćenje sjednice, koje je inicirala gradonačelnica Benjamina Karić da se organizira za građane, predstavnike udruženja žrtava, nevladine organizacije, novinare, i mlade ljude.

„Ovo je historijska odluka i za naš grad, i za našu domovinu Bosnu i Hercegovinu, ali ovo je prije svega važno za sve mlađe generacije koje dolaze. Mlađe generacije koje će znanjem, obrazovanjem, da se bore protiv svega onoga zlog što je donijelo genocid, što je donijelo opsadu, što je donijelo agresiju na Bosnu i Hercegovinu. To je za mene bit i ono najvažnije usvajanjem rezolucije o genocidu u Srebrenici. Mlađi širom Evrope, širom svijeta će učiti o genocidu, sve sa jednim ciljem, kako se nikada ništa slično ne ponavljalо“, izjavila je gradonačelnica Karić za medije.

Sarajlija, i likovni umjetnik Galib Lihić također je prisustvovao u Vijećnici, a smatra kako je usvojena rezolucija važna prvenstveno zbog kulture sjećanja. Sjednicu Generalne skupštine pratile su i članice Udruženja "Majke Srebrenice" iz njihovog sjedišta u Sarajevu.

Većina zemalja članica UN-a usvajanjem rezolucije donijele su odluku kojom se 11. juli proglašava Međunarodnim danom sjećanja i obilježavanja genocida u Srebrenici, počinjenog nad Bošnjacima 1995. godine.

- **Prijem za goste Grada Sarajeva prije početka međunarodne konferencije „Ratni zločini u Prijedoru – Poruke za budućnost”, 31.maj.2024.**

Simbolično, na Dan bijelih traka, gradonačelnica grada Sarajeva je upriličila doček za historijske ličnosti Grada te im dodijelila Zahvalnice za odvažnost, hrabrost i što su svojim beskompromisnim zalaganjem doprinijeli istini, pravdi, miru i slobodi Bosne i Hercegovine i svih njenih građana.

Zahvalnice su uručene:

Alanu Tiegeru, bivšem tužiocu MKSJ, Maggie O’Kane, dopisnici i filmskoj redateljici koja je prenosila istinu o opsadi Sarajeva i nasilju nad ženama, Royu Gutmanu, američkom dopisniku koji je među prvima posjetio zatočeničke logore u Prijedoru i otvoreno pisao o njima, Fabrice Dekonicku, ratnom fotografu koji je okom kamere zabilježio priče preživjelih svjedoka i Fikretu Aliću, bivšem logorašu Keraterm i Trnopolje koji je otkrio okrutnosti zločina koji su počinjeni u logorima.

Ovaj grad nikada ne zaboravlja svoje istinske prijatelje“, poručila je gradonačelnica Benjamina Karić na sastanku.

- **Međunarodna konferencija na temu „Ratni zločini u Prijedoru i okolini – poruke za budućnost“, održana je 31. maja, 2023. godine u sarajevskoj Vijećnici, s početkom u 17.00 sati.**

Grad Sarajevo je u martu prošle godine donio Odluku o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini i utvrdio 31. maj- „Dan Bijelih traka“ kao Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini. Organizatori konferencije su bili Grad Sarajevo – Informativni centar o Međunarodnom krivičnom суду за bivšu Jugoslaviju, Udruženje „Pravnik“ i Memorijalni centar Sarajevo, uz svesrdnu podršku i partnerstvo Evropske Unije u BiH, UNDP BiH, OSCE misije u BiH, Fondacije Konrad Adenauer-program vladavine prava u Jugoistočnoj Evropi, JP Sarajevo, Udruženja „Bosna“ (Holandija), JU „MESS“, Udruženja logoraša Kozarac, kao i uz podršku Informativnog programa Mechanizma za pogodene zajednice (poseban odjel Rezidualnog Mechanizma – bivšeg Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju). Cjelokupni dizajn, grafičku pripremu materijala konferencije realizirala je Šejla Bratić, vlasnica grafičkog studija „Not Your Chibi“. Cilj obilježavanja Dana sjećanja je odavanje počasti žrtvama i preživjelima zločina u Prijedoru koji su uključivali masovna pogubljenja, silovanja, otvaranje logora i druga teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava.

Zamjenik gradonačelnice Sarajeva Samir Avdić kazao je u svom obraćanju da su na današnji dan prije 30 godina stanovnici Prijedora doživjeli isto što su u Drugom svjetskom ratu doživjeli Jevreji.

Poštujući III osnovna modula Informativnog centra Sarajevo (u daljem tekstu ICS) definirana potpisanim MOR-om između Grada Sarajeva i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju a kasnije i sa pravnim sljednikom Rezidualnim mehanizmom za međunarodne krivične sudove (u dalnjem tekstu Mechanizam), u okviru modula „Suočavanje s prošlošću“, ICS je dužan organizirati informativne i edukativne događaje na teme vezane za rad i nasljeđe MKSJ-a. Glavni cilj ovakvih događaja je doprinos procesima tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću unaprjeđenjem razumijevanja od strane javnosti i adresiranja pogrešnih predodžbi o radu Haškog suda, i saradnja sa domaćim sudovima i državnim pravosuđem, te omogućavanje otvorene diskusije o ratu. S tim u vezi, Poštujući mandat Informativnog centra Sarajevo koji djeluje u sklopu Grada Sarajeva, Međunarodna konferencija je osmišljena da

promovira dostignuća Tribunala na utvrđivanju činjenica u vezi sa zločinima počinjenim u Prijedoru i okolini i osiguravanju pravde za žrtve.

Konferencija je završena porukama mira koju su pročitali učenici OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ uz pjesmu legendarnih Indexa „Da sam ja neko“.

Pored Udruženja žrtava Kozarac, konferenciji je prisustvovao i predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Kemal Ademović.

U znak sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru, na Vijećnici su projicirana imena i prezimena 102 ubijene djece.

▪ ***U Vijećnici izveden performans „Bol – Srebrenica je zvijezda padalica“, 08. juli. 2024.***

Zamjenik gradonačelnice Samir Avdić prisustvovao je programu obilježavanja „Dani sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici“ u organizaciji Grada Sarajeva i JP Sarajeva.

U okviru navedenog, u Vijećnici je izveden performans „Bol – Srebrenica je zvijezda padalica“ autorice Emine Minke Muftić.

Uobličen prema literarnom predlošku Melike Salihbeg Bosnawi i Janje Beč, performans je nastao iz potrebe da se na umjetnički način „pokloni“ Srebrenici, uz učešće balerine Lejle Bajramović, glumica Minke Muftić i Maje Salkić, te svjedokinje vremena Fatime Muftić.

„Srebrenica je naša stalna opomena, i podsjetnik i putokaz. Naša je dužnost da se borimo za istinu i pravdu“, kazao je zamjenik gradonačelnice Avdić u svom obraćanju.

Da se ne zaboravi i da se nikome nikada više ne dogodi!

▪ ***U Vijećnici otvorena izložba u znak sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici, 09. juli 2024.***

Izložba se realizirala u organizaciji Grada Sarajeva odnosno Informativnog centra Sarajevo i Javnog preduzeća Sarajevo. U sklopu obilježavanja Dana sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici u auli sarajevske Vijećnice upriličena je multimedijalna prezentacija fotografija Paula Lowea i Muhameda Mujkića.

Paul Lowe višestruko je nagrađivani fotograf i predavač u oblasti fotografije. Tokom fotografске karijere, izvještavao je iz brojnih područja širom svijeta, te o najznačajnijim svjetskim događajima, između ostalog o padu Berlinskog zida, oslobođanje Nelsona Mandele, opsadi Sarajeva, ratovima na području bivše Jugoslavije te njegove fotografije prikazuju svakodnevni život Sarajki i Sarajlija i njihov otpor i herojski nesalomivi duh.

Muhamed Mujkić dobitnik brojnih nagrada i priznanja, je fotograf čije fotografije svjedoče o masovnim grobnicama pronađenim na području cijele Bosne i Hercegovine.

Fotografije autora Mujlića na najbolji način oslikavaju situacije sa kojima su se susretali članovi Ekspertnog tima tokom ekshumacija, kao i dokaz počinjenog genocida u Srebrenici tokom jula 1995. godine.

▪ ***Grad Sarajevo nizom aktivnosti simbolično obilježio 29. godišnjicu genocida u Srebrenici, 11. juli 2024.***

Jednominutnim oglašavanjem sirena u četvrtak – 11. jula, tačno u 12 sati, zajedno sa svim našim građanima, odana je počast srebreničkim žrtvama.

U sarajevskoj Vijećnici organizirana je jedinstvena aktivnost desetosatnog čitanja imena svih ubijenih.

Zastave na Humu, Bijeloj tabiji i Vijećnici spuštene su na pola koplja, a na Vijećnici je bio istaknut „Cvijet Srebrenice“.

**POSJETE INFORMATIVNOM CENTRU I VIJEĆNICI OD STRANE DOMAČIH I
INOSTRANIH PREDSTAVNIKA VLADA I DRŽAVA KAO I PREDSTAVNIKA
DIPLOMATSKOG KORA U 2024. GODINI**

- Delegacija ambasade SAD u Sarajevu je posjetila Vijećnicu i Informativni centar Sarajevo, 23. januar 2024. godine.
Posjeta je inicirana od strane ambasade SAD u Sarajevu kao snažan vid saradnje i podrške na bazi do sada izgrađenih prijateljskih odnosa između Sjedinjenih Američkih Država i Bosne i Hercegovine.
- Posjeta ministra za evropske poslove Češke republike, Martin Dvoraka, 25. januar 2024. godine

Gosti su obišli mobilijar male sudnice koja je dopremljena tokom 2018. godine iz Haga, te stalnu izložbenu postavku Informativnog centra Sarajevo. Tokom obilaska iskazali su veliki interes u vezi okončanih sudskih presuda pred Mehanizmom za međunarodne krivične sudove u HAGU (MRMKS) i zločina počinjenih na području Prijedora ali i šire.

„Sarajevo kao glavni grad nastavlja domaćinski da dočekuje istinske prijatelje Bosne i Hercegovine na njenom putu ka Evropskoj uniji“, poručila je gradonačelnica Benjamina Karić, ugostivši ministra za evropske poslove Češke Republike, Martin Dvořáka.

Nakon susreta u Vijećnici koju je projektovao Karlo Paržik, ministar i gradonačelnica su obišli sarajevsku Vijećnicu i Informativni centar Sarajevo. U razgovoru sa ministrom za evropske poslove Češke Republike, gospodinom Dvořákem, gradonačelnica je istakla važnost postojanja Informativnog centra Sarajevo prvog i jedinog u regiji. Centar je mjesto susreta studenata i mladih generacija. Centar omogućava usvajanje znanja kroz interdisciplinarni pristup i praktičan rad, gdje se studenti mogu dodatno educirati i pobliže upoznati historiju svoje domovine, kroz online pristup arhivama Haškog tribunala i korištenja bogatog knjižnog fonda koji sadrži knjige međunarodnog humanitarnog i krivičnog prava, razne analе i publikacije, koje su smještene u biblioteci Centra opremljene sa čitaonicom.

▪ ***Susret gradonačelnice Sarajeva, Benjamine Karić sa zamjenicom gradonačelnice Münchena, Verenom Dietl, 31. juli 2024. godine***

Prvi zvanični susret potvrdio je našu spremnost da sve buduće pozitivne prilike i mogućnosti iskoristimo kroz konkretnе projekte.

„Sarajevo i München dijele mnoge sličnosti, ali i različitosti koje nas obogaćuju i inspirišu da zajedno stvaramo bolju budućnost“, kazala je tokom susreta gradonačelnica Karić.

Tokom posjete Vijećnici, gosti su obišli i Informativni centar Sarajevo.

▪ ***Gradonačelnica Benjamina Karić, u ime Grada Sarajeva, primila „Zastavu časti“ Vijeća Evrope, 23. juli 2024. godine***

Christian Petry, predstavnik Vijeća Evrope u prisustvu svih gradskih vijećnika je prepoznao i nagradio Grad Sarajevo radi posvećenosti evropskim vrijednostima, demokratiji, ljudskim pravima i vladavini prava što je i prepoznato nagradom „Zastavom časti“ od strane Vijeća Evrope.

Nakon odavanja priznanja g. Petry je sa suprugom a u pratnji uposlenice Informativnog centra Sarajevo, Ismenom Čaušević obišao Vijećnicu i Informativni centar Sarajevo, te je imao priliku

upoznati se sa ljepotama Grada Sarajeva, njegovom historijom i obići kulturne i historijske znamenitosti.

- ***Supruga predsjednika Crne Gore Jakova Milatovića i Mirela Bećirović, supruga člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine posjetile Informativni centar i sarajevsku Vijećnicu, 31. oktobar 2024. godine***

Informativni centar i sarajevsku Vijećnicu posjetile su Milena Milatović, supruga predsjednika Crne Gore Jakova Milatovića, i Mirela Bećirović, supruga člana Predsjedništva.

Gospođe Milatović i Bećirević su imale priliku da, uz vodstvo Ismene Čaušević, stručne savjetnice u Informativnom centru Sarajevo, kroz muzejski prikaz vizualizacije pravno utvrđenih činjenica Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju se pobliže upoznaju s njegovom ulogom u dokumentiranju ratnih zločina i promicanju pravde u regiji, te uz vodstvo Dražena Jerkića, uposlenika JP Sarajevo se pobliže upoznaju sa historijatom sarajevske Vijećnice, jedne od najreprezentativnijih objekata iz austrougarskog perioda građena u pseudomaurskom stilu. U ovom stilu rađena je većina objekata kojih je u Sarajevu ostavila austrougarska vlast, a sinonim je za austrougarski period u Bosni i Hercegovini i zaštitni znak tog vremena. Samo zdanje izgrađeno je u stilskom spoju historijskog eklekticizma, predominantno u pseudomaurskom izražaju, za koji su stilski izvori nađeni u islamskoj umjetnosti Španije i sjeverne Afrike, te se iz tog razloga za Vijećnicu i danas može reći da predstavlja savršen sklad civilizacija i kultura.

EDUKATIVNE AKTIVNOSTI U 2024. GODINI

Informativni centar MKSJ organizira stručna predavanja o mandatu i naslijedu MKSJ, specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza, kao i posjete Informativnom centru MKSJ.

Edukacije su organizirane u saradnji sa eminentnim sarajevskim univerzitetima kao i domaćim i stranim nevladinim organizacijama i udruženjima.

- ***Informativni centar Sarajevo i sarajevsku Vijećnicu posjetila je grupa studenata Pravnog fakulteta Internacionalnog univerziteta u Sarajevu (IUS), 13. januar 2024. godine***

Posjeta je organizirana na inicijativu profesora i studenata III godine Pravnog fakulteta. Studenti su imali priliku obići stalnu izložbenu postavku „Nasljeđe Tribunala kroz presude MKSJ/MRMKS“, kao i malu sudnicu u kojoj se sudilo pojedincima za ratne zločine na području bivše Jugoslavije. Studenti su učestvovali u diskusiji te su postavljali pitanja u vezi sudskih procesa koji su okončani pred Mechanizmom za međunarodne krivične sudove, posebno iskazujući interes kada je u pitanju tranziciona pravda i suočavanje s prošlošću, iz kojih su proizašla pitanja delegirana na temu negiranja sudskih utvrđenih činjenica i glorifikacije ratnih zločinaca sa kojima se društvo u regiji, ali i šire svakodnevno susreće.

Po završetku predavanja studenti su obišli Vijećnicu i imali priliku upoznati se pobliže sa bogatom historijom Sarajeva.

- ***Udruženje „Pravnik“ u saradnji sa UNDP BiH, a uz podršku Evropske unije, organizirao je edukaciju za 20 mlađih osoba iz Bosne i Hercegovine kroz „Školu tranzacione pravde“, 17. februar 2024. godine***

Programski dio Škole se realizira u saradnji sa Programom Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove za informisanje zajednica pogodenim ratnim sukobima. Ispred [Programa Mechanizma za informisanje zajednica pogodenih sukobima](#) (PMI),

koordinatorica programa gđa Rada Pejić-Sremac i istraživač g. Nemanja Stjepanović, održali su predavanja na trećoj Školi tranzicione pravde (Škola), održanoj u Sarajevu, u Bosni i Hercegovini, 16. i 17. aprila 2024. godine. Treću po redu Školu, pod nazivom "Uloga tranzicijske pravde u obnovi ljudskih prava i vladavine prava u postkonfliktinim društvinama", organizirala je partnerska organizacija [Pravnik](#) i okupila je 20 mlađih pravnika iz Bosne i Hercegovine.

Program Škole, od 12. do 18. aprila, obuhvatio je intenzivne sesije koje su se bavile različitim aspektima tranzicijske pravde u vezi sa sukobima u bivšoj Jugoslaviji, a na Školi su govorili stručnjaci/kinje koji se ovom temom bave u akademskoj, filmskoj i umjetničkoj, te sferi civilnoga društva.

Tokom dva dana, gđa Pejić-Sremac i g. Stjepanović govorili su o doprinosima procesima tranzicijske pravde u regiji i ključnoj ulozi koju su u tom smislu odigrali Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i njegov nasljednik, Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam). Razgovarali su o pravnim dostignućima i važnosti rada MKSJ-a i Mehанизma, kao i o korištenju arhivskog materijala i sudski utvrđenih činjenica u radu njihovih Outreach programa – najprije Programa Outreach MKSJ-a, a zatim i njegovog nasljednika u Mehанизmu – PMI-a.

Učesnici Škole su također posjetili [Informativni centar o MKSJ-u Sarajevo](#) (IC), gdje su od gđe Pejić-Sremac, g. Stjepanovića i koordinatorice IC-a gđe Ismene Čaušević, dobili praktičnu obuku o pristupu i istraživanju arhiva MKSJ-a i Mehанизma. Nakon ove sesije, učesnici su predstavili svoje radove na teme vezane za sukobe 1990-ih, koristeći materijale iz arhiva MKSJ-a i Mehанизma.

Učešće na Školi predstavlja dio napora PMI-a da podrži projekte i događaje koje sprovode organizacije civilnog društva aktivne u oblasti tranzicijske pravde u regionu bivše Jugoslavije.

Domaćin u Vijećnici ovim mlađim ljudima koji žele da steknu znanja iz međunarodnog krivičnog i humanitarnog prava, ali nauče više o historiji glavnog bosanskohercegovačkog grada, bila je zamjenica gradonačelnice Anja Margetić Stakić.

„Osnivanje i rad Haškog tribunala od neprocjenjive su važnosti za vašu i našu budućnost. Raduje me da vama, mlađim ljudima, na ovaj način možemo omogućiti elektronski pristup arhivama MKSJ-a i na taj način, institucionalno doprinositi istini, pravdi i miru”, poručila je Margetić Stakić.

- Zamjenica gradonačelnice Sarajeva Anja Margateić Stakić primila je studente i profesore sa Univerzitetom u Luzernu iz Švicarske u sklopu studijskog putovanja i posjete Sarajevu, 02. april 2024. godine***

Zamjenica gradonačelnice je ukratko upoznala goste sa historijom Sarajeva, uređenjem Grada, te se posebno osvrnula na bogato multietničko nasljeđe Sarajeva i Bosne i Hercegovine.

Naglasila je da je ovo olimpijski grad koji je u februaru obilježio 40 godina od održavanja 14. Zimskih olimpijskih igara.

Po završetku posjete studenti i profesori Univerziteta u Luzernu su imali priliku obići malu sudnicu Haškog tribunala, koja je 2018. godine dopremljena iz Haga kao vid snažne podrške i saradnje između Grada Sarajeva i MKSJ/MRMKS-a

Nakon posjete maloj sudnici upriličen je obilazak sobe za svjedoček koja sadrži izjave i iskaze svjedoka koje su pokazale iznimnu hrabrost time što su posvjedočile pred MKSJ.

Posjeta je završena obilaskom stalne izložbine postavke, „Prikaz rada i doprinosa MKSJ-“, koja ima za cilj predstavljanje činjenica u vezi sa zločinima počinjenim u bivšoj Jugoslaviji koje je MKSJ/MRMKS utvrdio van razumne sumnje.

- ***Grupa mladih istraživača iz Nizozemske, Sidneyja, SAD su posjetili Informativni centar Sarajevo koji je smješten u sarajevskoj Vijećnici, 30. april 2024. godine***

Grupa mladih istraživača iz Nizozemske, Sidneyja, SAD su posjetili Informativni centar Sarajevo koji je smješten u sarajevskoj Vijećnici.

Tokom obilaska obišli su prostorije Informativnog centra, autentičnu sudnicu u kojoj su izrečene presude pojedincima za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije, i muzejsku komponentu Centra u kojoj su izložene prateće fotografije, izvodi iz svjedočenja, kao i ostali izložbeni sadržaj koji je preuzet iz baze MKSJ/MRMKS-a i kao takav je korišten kao dokazni materijal u postupcima koji su vođeni pred Tribunalom.

Tokom posjete mlađi istraživači su se upoznali sa nasljeđem MKSJ-a, kao i njegovim dostignućima kada su u pitanju utvrđivanje činjenica, pravda za žrtve, pozivanje voda na odgovornost, individualizacija krivice, kao i izazovima današnjice sa kojima su suočene zajednice u postkonfliktnom društvu.

Posjeta je realizirana na inicijativu centra za Postkonfliktna istraživanja, predsjednice Velme Šarić sa kojom Informativni centar Sarajevo ima potpisom MOR o saradnji, te čija saradnja djeluje od samog početka otvaranja Centra pa sve do danas.

- ***Udruženje „Međunarodna solidarnost BiH i Francuske“/“Solidarité internationale à la Bosnie-Herzégovine-France“ posjetilo Vijećnicu i Informativni centar Sarajevo, 12. juli 2024. godine***

Pored Ulice Srebrenica u Parizu, uskoro bi trebalo biti i spomen-obilježje posvećeno žrtvama genocida u Srebrenici u poznatom pariškom groblju Père Lachaise-u, jednoj od najposjećenijih znamenitosti francuske prijestolnice.

Ova odluka Gradskog vijeća Grada Pariza donesena 11. jula, još je jedna potvrda sve snažnije saradnje koji je uspostavljen sa Gradom Parizom i gradonačelnicom Anne Hidalgo.

Susretu je prisustvovao i Ivar Petterson, koji vodi Udruženje „Solidarité Bosnie“ u Ženevi, na čijem Trgu UN-a je postavljeno Spomen-obilježje „Kameni spavač“ za srebreničke žrtve genocida.

Udruženje „Međunarodna solidarnost BiH i Francuske“/“Solidarité internationale à la Bosnie-Herzégovine-France“ iz Pariza sa predsjednikom Jacques-Olivier Davida, i Nađom Mazalović, članicom Udruženja su obišli Informativni centar, malu sudnicu MKSJ-a i stalnu izložbenu postavku „Predstavljanje rada i doprinosa MKSJ/MRMKS-a.“

- ***Zamjenica gradonačelnice Margetić Stakić obratila se učesnicima Međunarodne ljetne škole Sarajevo, 25. juli 2024.***

U periodu od 24. jula do 3. augusta 2024. godine, 25 studentica i studenata prava i društveno-humanističkih nauka, te mlađi stručnjaci iz 19 zemalja svijeta u prostorijama Informativnog centra o MKSJ Sarajevo u Vijećnici, uz podršku Grada Sarajeva, su pohađali 18. Međunarodnu ljetnu školu Sarajevo 2024. – „Uloga tranzicione pravde u izgradnji ljudskih prava i vladavine prava u postkonfliktnim društvima“.

Na otvaranju škole, učesnicima se obratila zamjenica gradonačelnice Anja Margetić Stakić koja je u svom obraćanju učesnike upoznala sa historijatom Vijećnice, osnivanjem i radom Informativnog centra te se u ime Grada Sarajeva zahvalila svim učesnicima programa koji su došli iz raznih zemalja s ciljem da steknu znanja u oblasti međunarodnog krivičnog i humanitarnog prava, naglašavajući da „događaji poput ove Međunarodne ljetne škole pružaju priliku učiti iz prošlosti i aktivno doprinijeti izgradnji bolje budućnosti, jer samo obrazovanjem se mogu spriječiti budući masovni zločini i osigurati trajni mir“.

Učesnici su upoznati sa mandatom, djelokrugom i aktivnostima Centra te Mehанизma za međunarodne krivične sudove, pravnog čuvara naslijeda ad hoc Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Upriličena je i posjeta biblioteci i stalnoj muzejskoj postavci

Informativnog centra koju čini i originalna sudnica u kojoj se sudilo pojedincima za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije.

U narednih 10 dana učesnici su prisustvovali predavanjima eminentnih stručnjaka i praktičara iz institucija poput Međunarodnog krivičnog suda u Hagu (ICC), Međunarodne komisije za nestale osobe u Hagu (ICMP), Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (MRMKS) i drugih.

Škola koju organizira Udruženje Pravnik, Program vladavine prava za Jugoistočnu Evropu Fondacije Konrad Adenauer i Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, istražuje pojam tranzicione pravde koji podrazumijeva institucionalni odgovor na izazove tranzicije i tereta prošlosti koji predstavljaju jedan od najvećih izazova Bosne i Hercegovine i zemalja naše regije.

Tranziciona pravda obuhvata krivična gonjenja, državne i regionalne komisije za istinu, programe reparacija, memorizaciju, rod i tranzicionu pravdu, rehabilitaciju žrtava i slično.

- **Zamjenik gradonačelnice Sarajeva Samir Avdić je u Vijećnici pozdravio učesnike 19. Internacionalne ljetne škole Mladi i naslijede (ISSYH) koja se realizirala od 10. augusta u Sarajevu, Mostaru i Stocu, 25.07.2024. godine**

Učesnici škole, njih 30, magistranti, doktoranti i mladi eksperti iz cijelog svijeta, kroz obrazovne i praktične radionice, kao i terenske posjete, imali su priliku da uče jedni od drugih i jačaju globalnu solidarnost i razumijevanje značaja očuvanja kulturne baštine.

Međunarodni forum Bosna bio je organizator Ljetne škole u partnerstvu sa Internacionalnim centrom za konzervaciju i restauraciju kulturnog naslijeda (ICCROM) sa sjedištem u Rimu, Cambridge University, UNESCO Katedrom za održivo upravljanje naslijedom i kulturni turizam na Njemačkom tehničkom univerzitetu u Muskatu i Arapskim regionalnim centrom za svjetsko naslijede u Bahreinu.

Posjeta je završena obilaskom Informativnog centra Sarajevo sa fokusom na povrede humanitarnog prava. Činjenica da su Statutom MKSJ/MRMKS-a obuhvaćeni i zločini koji se odnose na kulturne i vjerske objekte predstavlja važan novi element u međunarodnim pravnim aktima. Međutim, još veći doprinos kažnjavanju zločina nad kulturnom baštinom MKSJ je dao svojim optužnicama i presudama koje su označile prekretnicu na tom području. Iz predmeta u predmet i iz presude u presudu utvrđivano je da uništavanje objekata koji simbolišu identitet određene grupe, izvršeno u okviru kampanje etničkog čišćenja, predstavlja jedan od pojavnih oblika progona i zločin protiv čovječnosti.

- **Američki studenti, članovi organizacije Diplomatic Perspective iz Washington DC-a, bili su gosti gradonačelnice Benjamine Karić u Vijećnici, 31. juli 2024. godine**

Naime, organizacija DP DC pruža podršku mladim ljudima koji imaju ambiciju da se bave diplomatijom i međunarodnim odnosima.

Studenti I godine fakulteta izrazili su želju da prva zemlja koju su posjetili bude upravo Bosna i Hercegovina i njena prijestolnica.

Kolektiv BHeart Fondacije na čelu sa uvaženom osnivačicom Dženitom Saračević koja je glavni organizator putovanja posjetili su Vijećnicu i upoznali se sa mandatom i djelokrugom Grada Sarajeva i Informativnog centra Sarajevo koji djeluje u sklopu Grada Sarajeva od 2018. godine.

- **Ljetna škola Svitana posjetila sarajevsku Vijećnicu i Informativni centar Sarajevo, 01. august 2024. godine**

Ljetna škola Svitana je projekat edukativnog i zabavnog karaktera koji se realizira dugi niz godina. U ovogodišnjoj Ljetnoj školi učestvovalo je 65 dječaka i djevojčica uzrasta 9 do 14 godina, koji su u periodu od 29. jula 2024. do 09. augusta 2024. godine imali organiziranu

svakodnevnu nastavu, radionice, izlete, druženja i dvodnevni kamp na planini Igman. U sklopu projekta upriličena je posjeta Vijećnici i Informativnom centru Sarajevo.

Djeca su stekla nova znanja o historiji Vijećnice i kulturno- historijskoj baštini grada Sarajeva te su unutar posjete Informativnom centru imali priliku vidjeti malu sudnicu Haškog tribunala i stalnu izložbenu postavku Informativnog centra gdje im je prezentirano nasljeđe Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, sa posebnim osvrtom na ljudska prava i slobode, očuvanje kulturne baštine kao bitnog segmenta historijskog nasljeđa i kulturološkog identiteta.

U pratnji djece prisustvovali su prof. Sadžida Kosovac (mlađa grupa Stari Grad), prof. Sedin ef. Trako (starija grupa Stari Grad), hfz. Tarik Zulum (mlađa grupa Novi Grad), prof. Sumeja Alibegović (starija grupa Novi Grad).

Kroz edukativne i zabavne aktivnosti, interaktivne radionice, predavanja i druženje s vršnjacima, Ljetna škola ima za cilj ojačati ljubav prema vjeri i domovini, potaknuti timski duh i poštovanje među vršnjacima.

- ***Nakon duge i teške bolesti, u Connecticatu, preminuo je Mark Harmon, američki tužilac koji je sedamnaest godina svog života posvetio istragama i suđenjima na Tribunalu, 14.09.2024. godine***

Radio je u devet predmeta koji su rezultirali osuđujućim presudama ili priznanjem krivice, od prvog historijskog predmeta „Tužitelj protiv Radislava Krstića, u kome je bio vođa tužilačkog tima i koji je rezultirao prvom presudom za Genocid u Srebrenici izrečenom 2004. godine, do presude Biljani Plavšić, Momčilu Krajišniku, Tihomiru Blaškiću, Miroslavu Brali, Ranku Ćesiću, Miroslavu Deronjiću i Draženu Erdemoviću. Napisao je nacrt prve optužnice za genocid protiv Ratka Mladića i Radovana Karadžića.

Predavao je na Interregionalnom institutu za kriminal i pravdu Ujedinjenih naroda i na Pravnom fakultetu Univerziteta u Stanfordu. Autor je nekoliko publikacija o Haškom tribunalu i međunarodnom krivičnom pravu.

U jednom od zadnjih opširnijih intervjuja koji je 2018. dao za knjigu „Na strani čovječnosti“ Pokreta majki enklava Srebrenica i Žepa, poručio je: „Borba žrtava za istinu i pravdu ima poseban značaj u ovo vrijeme kada vlade i ljudi trebaju obnoviti svoju posvećenost ostvarenju međunarodne pravde i odgovornosti.“

Prisjetimo se Informativni centar grada Sarajeva je 15.04.2019. godine organizirao Međunarodnu konferenciju na temu *Ratni zločini u Ahmićima kroz presude Haškog tribunalu – 26 godina poslije*. U okviru Konferencije, održana je i panel diskusija o procesuiranju ratnih zločina počinjenih prije 26 godina u Ahmićima pred MKSJ, kroz pravni i historijski kontekst. Panelisti su bili bivši tužitelji Haškog tribunalja: Kenneth Scott, Mark Harmon i prof. dr. Ivo Komšić, predsjednik Savjeta gradonačelnika za Informativni centar MKSJ-a. Konferencija je imala za cilj da ukaže na značaj rada Haškog tribunalja kroz njegovo nasljeđe, ističući da je pravda ključni apsekt pomirenja kroz utvrđivanje pojedinačne odgovornosti počinilaca. Bivši tužitelji Mark Harmon i Kenneth Scott su se osvrnuli na predmete koji su procesuirani pred Haškim tribunalom, a odnose se na ratne zločine počinjene u centralnoj Bosni, odnosno Ahmićima.

Iza Marka Harmona ostat će njegova ustrajna borba protiv počinjoca zla i genocida.

- ***U Velikom parku u Sarajevu otvorena izložba „Bol majki Srebrenice“, autora Ahmeta Bajrića Blicka, 20.09.2024. godine***

U saradnji Grada Sarajeva i Fondacije Konrad Adenauer, predstavništva u BiH, u Velikom parku u Sarajevu pred velikim brojem mlađih ljudi, predstavnika nevladinih organizacija i Udruženja „Majke enklava Srebrenica i Žepa“ otvorena je izložba pod nazivom „Bol majki Srebrenice“ autora Ahmeta Bajrića-Blicka.

Izložene fotografije opisuju težak i trnovit put majki Srebrenice. One nisu samo majke, nego i svjedokinje, borkinje i heroine. Nazvane Majke i žene Srebrenice zbog 29 godina duge borbe za istinu, istrajne u traženju posmrtnih ostataka njihovih najmilijih, traženju pravde za kažnjavanje počinilaca najstrašnijih zlodjela i glasnosti zbog koje svijet nije mogao ostati nijem na genocid u Srebrenici.

U ime Grada Sarajeva, prisutnima se obratio zamjenik gradonačelnice Samir Avdić.

„Želim se zahvaliti prijateljskoj organizaciji Konrad Adenauer Fondacija u Sarajevu sa kojom Grad Sarajevo uspješno sarađuje dugi niz godina. Današnja izložba je opomena i pouka za vas mlade koji će te nadživjeti i upravljati političkim procesima u BiH da je najvrjedniji ljudski život te da smo svi stoga dužni baštiniti kulturu sjećanja i odati počast stradalim žrtvama genocida i njihovim porodicama“, istakao je Avdić u svom prigodnom obraćanju.

Direktor Konrad Adenauer Fondacije, predstavnštva u BiH, gospodin Stephan Raabe pozdravio je sve prisutne te izjavio: „U Njemačkoj smo također vodili bitku sa teškom prošlošću, ali da bi se ta prošlost savladala, potrebno je da se svi zajedno sjećamo svih nevinih žrtava ali i da imenujemo, imenom i prezimenom, svakog počinitelja i da svi osudimo zlodjela, neovisno o etničkoj ili vjerskoj pripadnosti počinitelja.“

„Ova izložba je priznanje vaše izuzetne izdržljivosti, dostojanstven odraz vašeg gubitka i podsjetnik značaja očuvanja istine i sjećanja“, izjavila je predsjednica Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove sutkinja Graciela Gatti Santana u svom video obraćanju.

Izložbi je prisustvovala i potpredsjednica Udruženja „Majke enklava Srebrenica i Žepa“, Ramiza Gurdić, koja se obratila prisutnima: „Danas sam ovdje sa vama mladim ljudima da vam ukažem na strahote genocida. Danas bi moji sinovi bili uspješni i mlađi ljudi poput vas. Nema dana kada se ne prisjetim svojih sinova i osjetim bol koju samo majka može da osjeti za svojom ubijenom djecom. Stoga vama mlađima želim poručiti da učite, obrazujete se i upoznajete s prošlošću kako se zločini ne bi ponovili.“

Autor izložbe Ahmet Bajrić-Blicko, fotografijom se bavi više od 40 godina. U vremenu agresije na Bosnu i Hercegovinu bilježi najvažnije događaje vezane za odbranu i stradanje. Jedini je fotoreporter koji je ovjekovječio proboj srebreničkih Bošnjaka koji su preživjeli genocid, na teritoriji pod kontrolom Armije BiH u Nezuku kod Šapne. Svojim objektivom i dalje neumorno prati sve događaje na području BiH i šire.

Izložba je bila otvorena za javnost do 27. septembra kada dalje svoj put nastavlja u zemlje Evrope.

- ***Pripravnici Centra za postkonfliktna istraživanja posjetili Informativni centar Sarajevo, 27.09.2024. godine***

Pripravnici PCRC su posjetili sarajevski Informativni centar o Međunarodnom krivičnom суду za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) kako bi se upoznali s njegovom ulogom u dokumentiranju ratnih zločina i promicanju pravde u regiji.

- ***Učenici JU Gimnazije „Obala“ Sarajevo II-1 i II-3 su u pratnji profesorica Azre Bidžan-Hodžić i Enele Šaćić obišli Informativni centar Sarajevo i sarajevsku Vijećnicu, 11.10.2024. godine***

Tokom obilaska, učenici su imali priliku saznati nešto više o historijatu Vijećnice i kulturno-historijskoj baštini glavnog grada te su unutar posjete Informativnom centru Sarajevo obišli malu sudnicu Haškog tribunala i stalnu izložbenu postavku Informativnog centra Sarajevo gdje im je prezentirano nasljeđe Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, sa osvrtom na ljudska prava i slobode i važnosti očuvanja spomen-obilježja Grada Sarajeva kao bitnog segmenta historijskog nasljeđa.

Današnja posjeta organizirana je sa ciljem da se učenici dodatno zainteresiraju za historiju svoje domovine, njegujući na taj način kulturu sjećanja. Kroz obrazovnu ulogu koju muzej ima, na ovaj način se pruži prilika mladim ljudima da se dodatno educiraju putem muzejskih sadržaja.

- ***U znak sjećanja na Paula Lowea ponovo otvorena izložba „Opsada/Siege“ u sarajevskoj Vijećnici, 15.10.2024. godine***

Gradska vijećnica Sarajevo ponovo otvara vrata za izložbu „Opsada/Siege“, koja je povodom 30. godišnjice od početka opsade Sarajeva postala trajni poklon autora Paula Lowea Informativnom centru Grada Sarajevo i Gradskoj vijećnici. Ovo postavljanje izložbe ima posebno emotivno značenje jer dolazi nakon Loweove smrti, kao znak poštovanja prema njegovom izuzetnom doprinosu i nesebičnoj posvećenosti našem gradu.

Paul Lowe, poznati britanski fotograf, svojim objektivom dokumentovao je ratne godine opsade Sarajeva, a njegova izložba „Opsada/Siege“ nudi dirljiv prikaz svakodnevice Sarajlija tokom jednog od najtežih perioda u historiji grada. Svojim radom, Lowe nije samo sačuvao sjećanje na tragediju, već je kroz fotografiju prenio priču o snazi, otporu i nadi. Zahvaljujući njemu, te su slike postale trajni dio kolektivnog pamćenja grada, podsjećajući nas na prošlost, ali i na neuništivi duh Sarajeva.

Postavka izložbe u auli Gradske vijećnice, kao što je Lowe sam osmislio, sadrži fotografije raspoređene u šest tematskih cjelina: opsada, kultura, svakodnevni život, mehanizmi preživljavanja, smrt i djetinjstvo. Svaka od ovih tema donosi posebnu dimenziju života u Sarajevu tokom opsade, prikazujući snagu i izdržljivost građana. Na ovaj način, izložba ostaje vjerna umjetnikovoj originalnoj viziji, a posjetitelji će imati priliku da prođu kroz galeriju emocija, od tuge do nade, kroz prizore koje je Lowe ovjekovječio.

Posjetioci su, osim fotografija, imali priliku da pogledaju i video sa osvrtom autora na izložbu.

Izložba je bila otvorena za javnost svakim danom do 23. oktobra 2024. godine. Grad Sarajevo i svi njegovi građani duboko su zahvalni Paulu Loweu na svemu što je učinio za naš grad. Njegova fotografija je svjedočanstvo prošlih vremena, ali i opomena za buduće generacije. Izložba „Opsada/Siege“ nastavit će živjeti u Gradskoj vijećnici kao trajni podsjetnik na Paula Lowe-a, snagu Sarajeva i važnost čuvanja sjećanja na teške, ali i herojske dane.

- ***Zamjenica gradonačelnice Margić Stakić upriličila prijem za studente iz Doha, 29.10.2024. godine***

Zamjenica gradonačelnice Sarajeva Anja Margić Stakić danas je u Vijećnici upriličila prijem za studente s Doha Instituta za diplomske studije, koji su u posjetu glavnom gradu Bosne i Hercegovine u sklopu Programa upravljanja sukobima i humanitarnim akcijama.

Ovaj program, koji Institut provodi u sklopu partnerstva sa Sarajevom, ima za cilj unaprjeđenje teoretskog znanja studenata kroz praktična iskustva i učenje iz bogate historije i izazova postkonfliktnog društva.

Kako je istakla koordinatorica programa, Sara Khatib, ovaj studijski boravak osmišljen je kako bi studenti kroz razgovore s predstavnicima lokalnih vlasti, nevladinog sektora, te kroz susrete s akademicima i povjesničarima, bolje razumjeli i stekli uvid u kompleksne procese koji oblikuju mir, stabilnost i integraciju.

S obzirom na interesovanje koje su iskazali studenti iz pobratimskog grada Doha, zamjenica gradonačelnice Sarajeva ih je upoznala sa trenutnom situacijom u gradu i zemlji, multietničkim naslijeđem, te sa izazovima s kojima se suočavamo na putu promoviranja mira i stabilnosti.

„Bosna i Hercegovina, s bogatom historijom i iskustvom u zagovaranju mira, solidarnosti i zajedništva, pruža jedinstvenu priliku za učenje. Naše Sarajevo je odraz te snage – dinamična

evropska metropola koja je postala pouzdan i reprezentativan partner na međunarodnoj sceni. Naša vrata su otvorena svima koji rade na jačanju i afirmiranju naše zemlje čiji smo ponosni glavni grad“, kazala je zamjenica gradonačelnice Anja Margetić Stakić.

Po završetku obilaska studenti su saznali nešto više o historiji Vijećnice i kulturno- historijskoj baštini grada Sarajeva te su unutar posjete Informativnom centru imali priliku vidjeti malu sudnicu Haškog tribunala i stalnu izložbenu postavku Informativnog centra gdje im je prezentirano nasljeđe Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, sa posebnim osvrtom na ljudska prava i slobode, očuvanje kulturne baštine kao bitnog segmenta historijskog nasljeđa.

- *Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, u saradnji s HU Univerzitetom primijenjenih znanosti iz Utrecht (Nizozemska), održao treći seminar pod nazivom „Društvena pitanja u međunarodnoj perspektivi”, 5. novembar 2024. godine*

Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, u saradnji s HU Univerzitetom primijenjenih znanosti iz Utrecht (Nizozemska), održao treći seminar pod nazivom “Društvena pitanja u međunarodnoj perspektivi”. Ova serija seminara već treću godinu zaredom okuplja studente, istraživače i stručnjake iz oblasti socijalnog rada i razvoja zajednice, s ciljem istraživanja različitih aspekata društvenih problema s kojima se savremena društva suočavaju. Poseban fokus stavljen je na društvene izazove koji proizlaze iz iskustva rata i postratne društvene rekonstrukcije.

Tokom četiri dana, od 4. do 7. novembra, sudionici su imali priliku prisustvovati raznovrsnim predavanjima, radionicama i terenskim posjetama, uključujući posjete Muzeju ratnog djetinjstva u Sarajevu i Memorijalnom centru Srebrenica u Potočarima. Program je obuhvatio predavanja renomiranih stručnjaka, kao što su profesor dr. Hariz Halilović, koji je prvog dana govorio o međugeneracijskoj traumi u bosanskohercegovačkom postkonfliktnom društvu, te profesorica Alma Mustafić, koja je izlagala o kolektivnom ozdravljenju kroz memorijalizaciju nestalih osoba. Također, ambasador Kraljevine Nizozemske Nj.E. Henk van den Dool predstavio je ulogu diplomacije u postratnom razvoju, a Ajna Jusić iz Udruženja zaboravljena djeca rata upoznala je učesnike sa borbom za priznavanje „nevidljive“ djece.

Studenti su posjetili i Vijećnicu gdje su dobili uvid u rad Informativnog centra o Međunarodnom krivičnom судu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Sarajevu, koji je osnovan s ciljem pružanja informacija o pitanjima ratnih zločina i boljeg razumijevanja uloge koju je MKSJ imao u postkonfliktnom društvu. U razgovoru sa zaposlenicom Centra (Ismena Čaušević), studenti su dobili uvid u važne dokumente i materijale koji se nalaze u online bazi podataka MKSJ-a i praktične aspekte rada ovog pravnog tijela.

Nakon obilaska Informativnog centra Dražen Jerkić uposlenik JP Sarajeva upoznao je studente sa historijatom Vijećnice, nekadašnjim simbol susreta različitih kultura i tradicija, mjestom okupljanja i učenja studenata.

Ova serija seminara predstavlja izuzetnu priliku za studente i akademsko osoblje da se uključe u rasprave o važnim društvenim pitanjima, uključujući sjećanje na nestale osobe, priznavanje „nevidljive“ djece rata te promicanje mira kroz umjetnost i kreativnost. Seminar će biti završen terenskom posjetom Srebrenici, gdje će sudionici imati priliku upoznati se s radom Memorijalnog centra i čuti svjedočanstva preživjelih.

- *Susret partnera Fondacije Konrad Adenauer, 15. novembar 2024. godine*

U Vitezu je održan Susret partnera Fondacije Konrad Adenauer za 2024. godinu. Na pomenutom susretu uzeli su učešće partneri iz oblasti politike (EPP stranke), obrazovanja (fakulteti), religijske zajednice (Međureligijsko veće, fakulteti, udruženja), omladinskog aktivizma (NVO, alumni) te jedinice lokalne samouprave među kojima je Informativni centar Grada Sarajeva. Susret je organiziran kako bi svi učesnici imali priliku da predstave dosadašnje

projekte sa KAS-om i iznesu prijedloge za buduću saradnju. Tim KAS-a u Sarajevu i novi direktor Predstavništva u BiH, gospodin Stephan Raabe, imali su priliku da predstave svoj rad, razmijene ideje sa brojnim partnerima KAS-a i stvore sinergije za budućnost, čime su partneri i međusobno umreženi. Tema susreta je bila: BiH u kontekstu evropskih izazova: doprinos KAS-a. Gospođa Darija Ramljak iz Direkcije za evropske integracije BiH održala je predavanje pod nazivom „BiH u susret EU?”, nakon čega je uslijedila vrlo dinamična diskusija.

▪ ***Margetić Stakić u Vijećnici ugostila studente „Škole tranzicione pravde“, 20. Novembar 2024. godine***

Udruženje Pravnik u saradnji sa UNDP BiH, a uz podršku Evropske unije, organizira edukaciju za 25 mlađih osoba iz Bosne i Hercegovine kroz „4. Školu tranzicione pravde u BiH“ u periodu od 15. do 22. novembra ove godine.

Programski dio Škole se realizira u saradnji sa Programom Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove za informiranje zajednica pogodenim ratnim sukobima i sa Informativnim centrom Sarajevo.

Program Škole je obuhvatio intenzivne sesije koje su se bavile različitim aspektima tranzicijske pravde u vezi sa sukobima u bivšoj Jugoslaviji, a na Školi su govorili stručnjaci/kinje koji se ovom temom bave u akademskoj, filmskoj i umjetničkoj, te sferi civilnoga društva.

Današnji domaćin u Vijećnici ovim mlađim ljudima koji žele da steknu znanja iz međunarodnog krivičnog i humanitarnog prava, ali nauče više o historiji glavnog bosanskohercegovačkog grada, bila je zamjenica gradonačelnice Anja Margetić Stakić.

Učesnici Škole su također posjetili Informativni centar o MKSJ-u Sarajevo (ICS), gdje su od gospodina Nemanje Stjepanovića, Program Mehanizma za informiranje zajednica pogodenih sukobima (PMI) i stručne savjetnice Informativnog centra Sarajevo Ismene Čaušević, dobili praktičnu obuku o pristupu i istraživanju arhiva MKSJ-a i Mehanizma. Nakon ove sesije, učesnici su predstavili svoje rade na teme vezane za sukobe 1990-ih, koristeći materijale iz arhiva MKSJ-a i Mehanizma.

„Centri poput ovog imaju ulogu čuvara naslijeda da sve što je presuđeno i dokazano mora biti sačuvano. Kultura sjećanja je osjećaj zajedništva svih naroda, to je otpor protiv nasilja u kome nema prostora za mržnju. Dužni smo svi odgovorno i savjesno se suočavati sa prošlošću, njegovati kulturu sjećanja u kojoj neće biti prostora za mržnju već opomenu da se historija ne smije zaboraviti. Bez istine nema pravde. Bez pravde nema demokratskog društva i svjetlige budućnosti!”, poručila je Margetić Stakić.

Cilj Informativnog centra Sarajevo je da, na osnovu sudske prakse MKSJ-a i Mehanizma, unaprijedi znanja i razumijevanja građana/ki u Bosni i Hercegovini o zločinima počinjenim tokom rata 1992.-1995.

Zamjenica gradonačelnice Margetić Stakić studentima je na kraju poželjela uspješnu akademsku godinu, ističući da su u gradsku kuću uvijek dobrodošli

▪ ***Održani sastanci***

Informativni centar Sarajevo u periodu januara-april 2024. godine upriličeni su sastanci: s predstavnicima domaćih, inostranih, fizičkih i pravnih lica koji se bave međunarodnim humanitarnim pravom, kao i s predstavnicima diplomatskih misija u BiH, u cilju predstavljanja mandata Informativnog centra MKSJ i razmatranja mogućnosti zajedničke saradnje:

- Predstavnicima Mehanizma i partnerskih organizacija: Rada Pejić Sremac, šefica za informativnu djelatnost Mehanizma, (online sastanak), Nemanja Stjepanović, istraživač u Programu Mehanizma za informiranje zajednica pogodenih sukobima pri Međunarodnom rezidualnom mehanizmu za krivične sudove u Hagu.
- Šejla Bratić, studio za grafički dizajn, OD Not Your Chibi za potrebe dodavanja novih sadržaja na stranici ICS i proširivanje sadržaja stranice: <https://ics-mksj.ba>.

- Sastanak sa Rukovodiocem i uposlenicima JP Sarajevo u vezi programa obilježavanja opsade Sarajeva, Prijedora i Srebrenice u cilju bolje organizacije i koordinacije događaja
- Sastanak sa Almin Škrijeljom, i Adnanom Kadrišićem, Udruženje Pravnik u vezi detalja organizacije Tranzicione škole Pravnik za februar 2024. godine.
- Sastanak sa Radom Pejić - Sremac, šeficom za informativnu djelatnost Mehанизma, (online sastanak u koordinacije aktivnosti i pozivnih pisama naslovljenih za čelnike Mehанизma
- Održan niz sastanaka sa Indirom Suljić-Muratović, Stručnom saradnicom – arhivista JU „Memorijalni centar Sarajevo“ u vezi koordinacije međunarodne konferencije, uzvanica i satnice.
- Održan online sastanak sa direktorom Festivala Mess, Nihadom Kreševljakovićem u vezi obilježavanja konferencije Dani sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i učešća gdina Nihada kao moderatora.
- Održan sastanak sa kolegicama Čengić, Hrelja i Fučec u vezi rezervacije smještaja u Hotelu Evropa, te koordinacije u vezi tehničke opreme i transfera za goste.
- Organiziran sastanak sa UNDP, OSCE-OM posredstvom udruženja Pravnik u vezi keteringa, ručka i večere za goste.
- Koordinacija u vezi dočeka uzvanica i uručenja zahvalnica, pisanje teksta zahvalnica i slanje kolegici Lidiye da uradi pripreme Odluka shodno zahvalnicama.
- Koordinacija sa kolegicom Osmanagić u vezi transfera i organiziranja satnica za transfer za goste, dolazak i povratak gostiju s aerodroma.
- Koordinacija sa učesnicima panela, dostavljanje pitanja za paneliste u saradnji sa Adnanom Kadrišićem, Udruženje Pravnik, komunikacija i prepiska sa učesnicima panelistima.
- Slanje pozivnih pisama Sudu BIH i tužilaštву BIH, komunikacija i evidencije dolazaka učesnika i uzvanica.
- Koordinacija za goste, doček u Hotelu Europa, slanje tehničke pripreme za paneliste: Gutman, O'Kane i Deckonick kolegi Bevrnji, IT JP Sarajevo radi tehničke pripreme.
- Koordinacija i prepiska sa EvenTTimom u vezi izgleda konferencijske bine i opreme.
- Slanje elektronskih i štampanih pozivnica putem email-a i poštom, svim predstavnicima vlasti u BIH, predstavnicima diplomatskog kora i nevladinim udruženjima, udruženjima žrtava i svjedoka.
- Komunikacija emailom sa Asocijacijom „Bosna“ sa sjedištem u Danskoj u vezi dolaska i boravka Gutmana u Sarajevu tokom konferencije.
- Koordinacija u vezi dolaska i satnica učešća na konferenciji s ISS Univerzitetom u Sarajevu.
- Koordinacija sa školom JU „Mehmedalija Mak Dizdar“ u vezi art string crteža za potrebe obilježavanja Konferencije.
- Održan sastanak sa direktoricom osnovne škole Mehmedalija Mak Dizdar, gđom Samirom Nukić u vezi učešća osnovne škole Mehmedalija Mak Dizdar na konferenciji, koordinacija u vezi prijevoza za učesnike hora, komunikacija u vezi odabira repertoara hora, uključivanje u realizaciju projekta nastavnice Čorbo i Šahović a u vezi kreiranja umjetničkih art string crteža.
- Uručivanje Zlatnika Grada Sarajeva ispred gradonačelnice Grada Sarajeva direktorici Osnovne škole Mehmedalija Mak Dizdar.
- Koordinacija i niz sastanaka sa gđinom Lihićem autorom fotografija u vezi pisane saglasnosti autora pojedinih fotografija-ratnih reporteru, pisanje e-mailova na adrese ratnih reporteru u vezi traženja saglasnosti za potrebe otvaranja izložbe „1425 Dana opsade“, prikupljanje saglasnosti, pisanje molbe Općini Novo Sarajevo za doznačavanje sredstava za autorski ugovor za autora Lihića, pravdanje sredstava Općini Novo Sarajevo.
- Koordinacija i niz sastanaka sa Edinom Selesković, autoricom „Think Freedom 1425“ projekta molba za saglasnost za korištenje javne površine, saglasnost Općine Stari Grad u

vezi postavljanja instalacije, traženje saglasnosti od strane Ministarstva za obrazovanje, odgoj i mlađe u vezi uključivanja osnovnih i srednjih škola u projekat pisanja poruka mira i učešća u kampanji.

Dodatni poslovi po nalogu gradonačelnice i realizacija događaja i aktivnosti Centra:

- Komunikacija i dostavljanje dokumentacije za nastavnice Čorbo i Šahović za potrebe ugovora o djelu, komunikacija sa kolegicama nadležne Službe.
- Pisanje Ugovora „Agresija na Istinu i dostavljanje Pravobranilaštву BIH na Mišljenje, praćenje realizacije Ugovora, dostavljanje na plaćanje i pravdanje utrošenih sredstava.
- Koordinacija i niz sastanaka sa gđom Baljić u vezi dostavljanja dokumentacije, organizacije izložbe i filma, praćenje Ugovora sa Art Colony, pisanje Ugovora i dostavljanje Pravobranilaštву na Mišljenje, praćenje plaćanja, te pravdanje utrošenih sredstava.
- Organizacija scene, izgleda bine, slanje pozivnica za obilježavanje izložbi gdina Lihića i gdje Mirsade Baljić, elektronski i poštom, prijevod pozivnica i kreiranje vizuala pozivnica.
- Moderiranje i pisanje teksta moderacije i scenarija povodom obilježavanja programa opsade: izložba autora Lihića i izložba autorice Baljić i film autora Durakovića u Vijećnici, koordinacija sa protokolom u vezi sjedenja gostiju.
- Kreiranje vizuala i teksta pozivnice na bhs i engleskom jeziku za potrebe obilježavanja javnog izricanja presude o genocidu u Srebrenici u Vijećnici, te evidencija gostiju, koordinacija sa N1 televizijom u vezi preuzimanja signala za praćenje programa.
- Upriličen sastanak sa Milan Jovančevićem, Predstavnikom UN entitet (UNAKRT) koji pruža tehničku pomoć Kambodžankom Vanrednom krivičnom суду, ECCC, u okviru pravosudnih i drugih procesa – uključujući sjećanje na prošlost i nauku o odgovornosti za ratne zločine i genocid, otvorena mogućnost saradnje Centra i ECCC.
- Sastanak putem video linka s predstavnicima AIPG u vezi razmjene informacija i protokola sadnje Drveta mira.
- Priprema pisma AIPG i Oswiecemu u vezi pomjeranja termina sadnje drveta mira za iduću godinu, emailom.
- Susret sa Evom Klonovski, antropologinjom i forenzičarkom na području Srebrenice i masovnih grobnica u BIH tokom obilježavanja 11. jula Dana sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici.
- Održan sastanak sa Lauren Willmott koja radi u britanskom muzeju u Londonu i britanskim fotografom Paul Lowom u vezi mogućeg uspostavljanja saradnje Centra i Muzeja.
- Priprema teksta pozivnice na engleskom i bhs za potrebe obilježavanja Dana sjećanja na genocid u Srebrenici.
- Odabir fotografija za potrebe dizajna pozivnice povodom obilježavanja izložbe autora Muhameda Mujkića.
- Kreiranje programa obilježavanja za Srebrenicu i Prijedor u 2025. godini.
- Prezentiranje rada i djelokruga ICS studentima i doktorantima u sklopu Ljetne škole, 25. juli 2024. godine.
- Priprema govora za potrebe otvaranja Ljetne škole za zamjenicu gradonačelnice Marjetić Stakić.
- Slanje pozivnica za goste tokom obilježavanja programa Dani sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici.
- Priprema prijedloga za plaćanje dizajna pozivnica i agende u sklopu programa obilježavanja Srebrenice.
- Dostavljane pravdanja troškova iz budžeta grada Sarajeva za juni mjesec.
- Dostavljanje mjesecnih izvještaja.
- Priprema fotografija i saopćenja za stranicu Informativnog centra Sarajevo.

- Održan sastanak sa Radom i Nemanjom iz Haškog tribunala u vezi programa i odabira materijala u sklopu edukacije za mlade na temu rada i doprinosa MKSJ, 31. juli 2024. godine.
- Održan sastanak sa Adisom Lukačom, umjetnikom i skulptorom u vezi saradnje Informativnog centra i učenika srednje umjetničke škole.
- Koordinacija sa Općinom Stari Grad i KJKP Park d.o.o. u vezi saglasnosti za projekciju na fasadi Vijećnice i gašenje javne rasvjete i ponovno puštanje u rad.
- Kreiranje programa za edukaciju, inostranih i domaćih studenata prava, kriminalistike, političkih nauka, istraživanje baze podataka i istraživanje literature međunarodnog krivičnog i humanitarnog prava.
- Održan sastanak sa direktoricom Historijskog muzeja, gdom Hašimbegović u vezi korištenja artifikata koji su pripadali ubijenim bosanskim Jevrejima u Jasenovcu, pisanje projekta i slanje Radi Sremac i Nemanji Stjepanoviću, iz MRMKS na odobrenje, održan niz sastanaka sa gđinom Ademovićem, predsjedavajućim Gradskog vijeća u vezi traženja donatora za projekat, održan sastanak s Dr. Tauberom u vezi korištenja literature i teksta koji se odnosi na stradanje bosanskih Jevreja u II Svjetskom ratu.
- Praćenje i pisanje Ugovora, javnih nabavki, pravdanje utrošenih sredstava iz Budžeta Grada Sarajeva, praćenje i pisanje DOB-a, praćenje utrošenih sredstava prema kvartalima, iznalaženje dodatnih sredstava za rad i razvoj Centra.
- Inovacija u kreiranju plana i program za edukacije mlađih koji dođu u posjetu Informativnom centru Sarajevo.
- Pisanje saopćenja za potrebe objavljivanja sadržaja na stranicu Informativnog centra Sarajevo, na bhs i eng jeziku.
- Dostavljanje programa obilježavanja Dani opsade grada Sarajeva 92.-95., kao i obilježavanje Dani sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici, dostavljanje Amandmana na program obilježavanja Dani sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici u cilju kreiranja što kvalitetnijeg i sadržajnijeg programa za 2025. godinu, prisustvo komisijama Gradskog vijeća.
- Pisanje projektnog prijedloga za KAS u cilju otvaranja izložbe „Bol majki Srebrenice“, koordinacija postavke izložbe s autorom, pisanje saopćenja za press, prisustvo događaju, koordinacija i pisanje molbe za privremeno korištenje javne površine Općine Centar u cilju otvaranja izložbe.
- Dostavljanje izvještaja sa službenog putovanja

BUDUĆI PROJEKTI I AKTIVNOSTI

Informativni centar Sarajevo kontinuirano radi na obogaćenju sadržaja. U ovoj godini bit će finalizirana nabavka dodatnih polica za potrebe biblioteke Centra. Naime, ured Mehanizma u Sarajevu je trajno zatvoren te je stoga odlučeno da sva bibliotečna građa se prebaci u prostorije Informativnog centra za potrebe studenata i istraživača. Okončanjem nabavke potrebnog namještaja u 2024. godini postići će se dodatno obogaćenje sadržaja biblioteke sa kojom će studenti imati više mogućnosti za čitanjem i izučavanjem bogate Haške građe.

Projekat kreiranje i postavka artefakata u cilju očuvanja kulture sjećanja je još uvijek u fazi iznalaženja sredstava.

Ovakav projekt je ključan segment u obrazovanju mlađih budućih generacija. Sjećanje i obrazovanje ključni su za sprječavanje budućih djela genocida, rata, etničkog čišćenja, seksualnog nasilja, agresije i zločina protiv čovječnosti.

Ovakva izložba će svakako dopuniti već postojeći sadržaj Centra. U svakom muzeju u svijetu koji se bavi kulturom sjećanja i memorijalizacijom historije i događaja, nezaobilazan segment su predmeti koji su pripadali žrtvama, svjedocima događaja ili su igrali jako bitnu ulogu u rasvjetljivanju zločina. Međutim, Sarajevo kao glavni grad Bosne i Hercegovine treba da ima

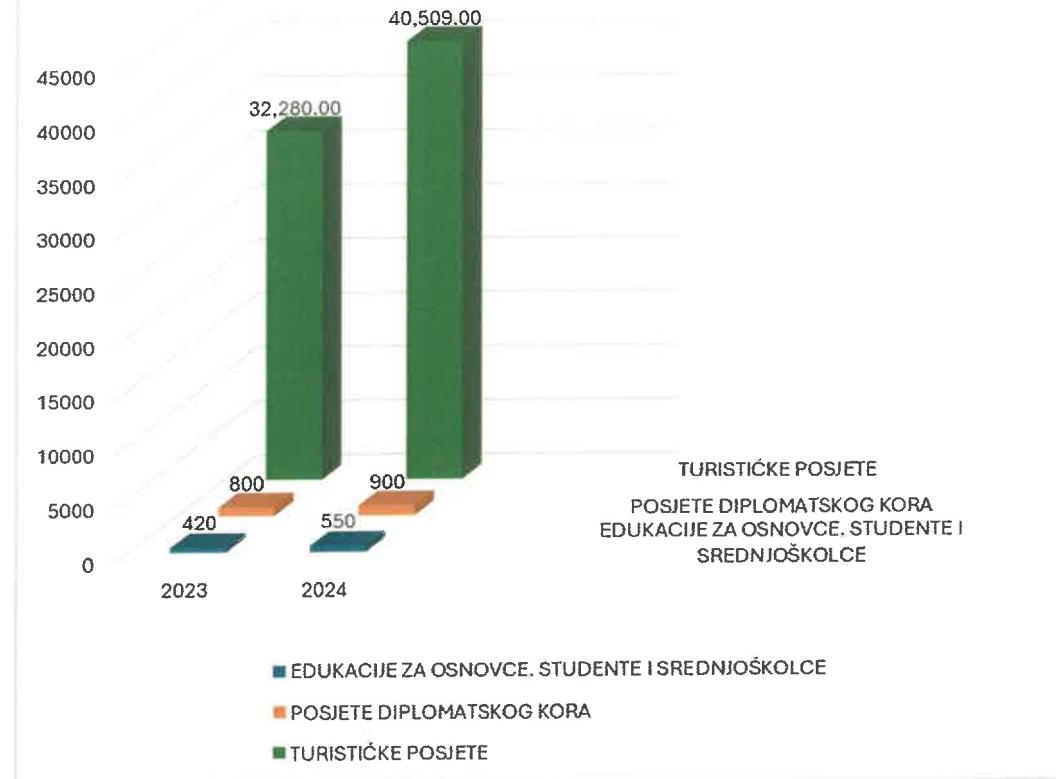
svoj vlastiti muzej koji će sadržavati vizualizaciju događaja putem artefakata i pristupa multimedijalnim pametnim televizorima koji će omogućiti posjetiocima da pogledaju dokumentarni film o Srebrenici, Prijedoru, Ruandi, Sarajevu itd. S tim u vezi Grad je realizirao nabavku 2 televizora za koje je Grad Sarajevo izdvojio sredstva iz budžeta. Televizori na kojima bi se puštali dokumentarni filmovi, edukativni sadržaji i aktivnosti Centra i MKSJ/MRMKS-a će biti dio stalne muzejske postavke. Dodatna sredstva za finaliziranje projekta Centar će iznaći putem podrške nevladinih organizacija. U ovoj godini je organiziran niz sastanaka te je otvorena mogućnost da se projekat započne krajem 2024. godine i finalizira u 2025. godini.

▪ **ZAKLJUČNA RAZMATRANJA**

Informativni centar Sarajevo prvi i jedini u regiji je pokazatelj koliko je važan segment postojanja jednog trajnog muzejsko- edukativnog labaratorija i muzeja. Centar svojim sadržajem upotpunjuje sarajevsku Vijećnicu i daje pečat bolnoj historiji sa ovih prostora koja ne smije biti zaboravljenja. Ovakvi sadržaji bude empatiju u mladim naraštajima, kako bi upravo mladi ljudi u budućnosti shvatili koliko su ratovi opasni za razvoj i egzistenciju društva i usmjerili svoje razmišljanje ka kritičkom i naučnom pristupu, poštujući drugog i drugačijeg ali i učeći o historiji svoje domovine. Centar broji sve veći broj turista iz cijelog svijeta pored dogovorenih posjeta, što dodatno osnažuje turističku ponudu, glavnog grada BIH. Ne samo da svojim radom i širenjem sadržaja postaje turistički hotspot već i sve veći broj novinara saznaće o njegovom radu i mandatu. Stoga je Centar ove godine učestvovao u dva sprovedena istraživanja jedno je istraživanje značaj Arhiva ICTY/MRMKS i mogućnost smještanja arhiva u zgradu bivšeg suda Tribunala, te značaj Arhiva MRMKS-a, a drugo istraživanje je istraživanje novinarke Helma-e Coolman na temu značaja i važnosti Arhiva MRMKS-a kada je u pitanju genocid u Srebrenici i koje su mogućnosti korištenja sadržaja Arhiva Tribunala u skorijoj budućnosti.

Na kraju ovaj izvještaj zaokružujemo istraživanjem i analitičkim dostavljanjem podataka. Iz priložene tabele se vidi da broj održanih predavanja i edukacija na temu humanitarnog i međunarodnog krivičnog prava porastao i da se i osnovci i srednjoškolci i studenti sve više interesuju za historiju BIH i glavnog grada. Broj turističkih posjeta je u porastu što potvrđuje veliku zainteresiranost turista da posjete prelijepu Vijećnicu, kao i ponude koje se nalaze unutar objekta, što uključuje i obilazak muzejskog kompleksa Informativnog centra. Diplomatski kor je u porastu te se može reći da u odnosu na prošlu godinu, 2024. godina je obilježila još više posjeta predsjednika prijateljskih država, gradonačelnike prijateljskih gradova, ministre i predstavnike ambasada. Pored toga upriličene su i posjete čelnika iz Rezidualnog mehanizma u Hagu. Veliki broj inostranih umjetnika, akademika, istraživača, tužitelja dolazi u službene i partnerske posjete Centru.

INFORMATIVNI CENTAR SARAJEVO

Ispod tabele će biti prikazani utisci pojedinih osnovaca, srednjoškolaca i studenata koji su ostali zabilježeni tokom radionica i edukacijskih posjeta u 2024. godini:

